

Multimodal smärtrehabilitering med språktolk – en utvärdering baserad på Nationella registret över smärtrehabilitering (NRS)

Uhlin K^{1,2}, Lindgren Pettersson C¹, Caliskan M¹, Carlsson L¹, Karlsson A-S¹, Löfgren M^{1,2}

¹ Smärtcentrum, Högspecialiserad smärtrehabilitering Danderyds sjukhus AB

²Karolinska Institutet, Inst för Kliniska Vetenskaper Danderyds sjukhus

Slutsats

MMR för patienter i behov av språktolk medförde att patienternas skattningar förbättrades i viktiga utfallsmått. Den kommande ettårsuppföljningen är av stor betydelse för vidare kunskap om resultatens varaktighet.

Introduktion

Långvarig smärta är vanligare hos utlandsfödda än hos personer födda i Sverige. Data från Nationella registret för smärtrehabilitering (NRS) visar att patienter med språksvårigheter sällan deltar i multimodal smärtrehabilitering (MMR) trots svåra smärtproblem. Internationella studier visar också att invandrade minoriteter med låg integration har svårt att få adekvat smärtrehabilitering (1,2). Patientgruppen blir ofta exkluderade från deltagande i studier om de inte kan läsa och skriva aktuellt språk. Kunskap saknas om patientgruppen och vilka resultat MMR kan ge.

Högspecialiserad smärtrehabilitering, Danderyds sjukhus AB, har utvecklat och utvärderat MMR för patienter i behov av språktolk under 2014 – 2018, i samarbete med Lunds Smärtrehabilitering, där ett liknande projekt genomfördes 2014 – 2015.

Rehabiliteringsprogrammet med språktolk och dess resultat finns i sin helhet i slutrapporten:

<http://www.ds.se/Global/Mottagningar/Rehabiliteringsmedicin/Sm%C3%A4rtrehabilitering%20med%20spr%C3%A5ktolk.pdf>

Tabell 1. Demografi för patienter, registrerade i NRS, som 2014-2018 deltagit i rehabilitering (n=68) och alla klinikkens patienter som deltagit i rehabilitering 2016 (n=223)

Sociodemografi	Rehabilitering Tolk (n=68)	Rehabilitering ordinarie (n=223)
Ålder (m)	48	42
Andel kvinnor %	80	77
Månader sedan senast i arbetet (n)	22	9
Utbildning %		
Grundskola	35	14
Gymnasium	47	52
Universitet/högskola	6	27

Metod

Datainsamling genomfördes med NRS självskattningsformulär före, efter och ett år efter rehabilitering. Deltagarna fyllde i formulären tillsammans med en språktolk och personal. Data bearbetades med beskrivande statistik.

Referenser

- Allison TR, Symmons DPM, Brammah T, Haynes P, Rogers A, Roxby M, et al. Musculoskeletal pain is more generalised among people from ethnic minorities than among white people in Greater Manchester. *Ann Rheum Dis.* 2002;61:151-6.
- Bosch JA, Cano A. Health psychology special section on disparities in pain. *Health psychology : official journal of the Division of Health Psychology, American Psychological Association.* 2013;32:1115-6.

Syfte

Att beskriva deltagarna i MMR med språktolk

Att utvärdera MMR med språktolk avseende livskvalitet, oro och nedstämdhet, engagemang i aktivitet, villighet att känna smärta, rörelserädsla samt nöjdhet.

Resultat

Data från före och efter rehabiliteringsprogrammet presenteras. Ettårsuppföljning pågår.

Nöjdhet: Nittiotre procent av deltagarna var mycket nöjda eller nöjda med personalens bemötande, 69% angav att rehabiliteringen förbättrat deras förmåga att hantera livssituationen och 38% att rehabiliteringen i viss mån minskat smärtan.

Tabell 2. Förändringar i NRS skattningsformulär för patienter som deltagit i Rehabilitering med språktolk (n=42-50).

Skattningsformulär (median, IQR 25-75)	Före rehabilitering (n=42-50)	Efter rehabilitering (n=42-50)	p-värde
EQ5D index (hälsorelaterad livskvalitet)	-0.07 (-0.14 – 0.09)	-0.02 (-0.14-0.16)	n.s.
Nuvarande hälsotillstånd	30 (20-45)	40 (30-50)	0.048
Ängest/oro (HADS)	14 (10-18)	13 (10-16)	
Depression/nedstämdhet (HADS)	12 (9-15)	9 (6-11)	0.000
Engagemang i aktivitet (CPAQ)	13 (4-19)	14 (9-22)	n.s.
Villighet att känna smärta (CPAQ)	8 (4-12)	12 (6-17)	0.034
Rörelserädsla (TSK)	54 (47-58)	47 (38-56)	0.000

Patienters erfarenheter

Vad var det bästa för dig med rehab?

”Jag har fått kunskap att lära mig leva med smärtan.” ”Mina anhöriga börjar förstå vad smärta är.”

”Att vara i grupp är så bra. Jag glömmer min smärta!”

”Filmen om smärta är mycket bra – har tittat hemma tillsammans med familjen. Det ger ökad kunskap och förståelse för smärtan.”

Karolinska Institutet

Karin Uhlin
Doktorand • Rehabiliteringsmedicin
Inst Kliniska Vetenskaper Danderyds sjukhus
E-post: karin.uhlin@ki.se
webbida: <https://ki.se/kids/rehabiliteringsmedicin>

Danderyds sjukhus

Karin Uhlin
Specialistläkare Smärtcentrum
Högspecialiserad Smärtrehabilitering
Danderyds sjukhus, site Huddinge
E-post: karin.uhlin@sl.se
webbida: www.ds.se

Karolinska
Institutet

Danderyds Sjukhus